

Na temelju članka 32. stavak 7. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu ("Službeni glasnik BiH", broj 36/08), članka 4. i 8. Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06 i 88/07), i članka 16. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02), kao i pribavljene suglasnosti Ministarstva sigurnosti BiH i Službe za poslove sa strancima, ministar vanjskih poslova Bosne i Hercegovine donosi

PRAVILNIK

O IZDAVANJU VIZA ZA DUGOROČNI BORAVAK (VIZA D) I POSTUPANJU KOD IZDAVANJA TAKVIH VIZA

Članak 1.

Opće odredbe

Ovim se pravilnikom propisuju situacije u kojima se može izdati viza za dugoročni boravak (Viza D) te postupanje Ministarstva vanjskih poslova BiH (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) i diplomatsko konzularnih predstavništava BiH (u daljnjem tekstu: DKP) kod izdavanja takvih viza.

Članak 2.

Nadležnost DKP-a

- (1) Stranac je dužan pribaviti vizu za dugoročni boravak (u daljnjem tekstu: Viza D) prije ulaska u BiH.
- (2) Stranac zahtjev za izdavanje Vize D podnosi osobno u nadležnom DKP-u, prema mjestu svog boravišta u inozemstvu.
- (3) Ako stranac nije državljanin države u kojoj podnosi zahtjev, mora dokazati da ima odobren boravak u toj ili drugoj državi /oblasti iz konzularnog područja nadležnog DKP-a.
- (4) Pod pojmom "oblast" iz prethodnog stavka podrazumijeva se posebno administrativno područje koje nema status međunarodno priznate države.
- (5) Izuzetno od stavka 2. ovog članka, zahtjev za izdavanje Vize D može se osobno podnijeti i u drugom DKP-u, iz humanitarnih razloga ili ako je to u interesu BiH ili je sukladno prihvaćenim međunarodnim obvezama BiH.

Za zaprimanje zahtjeva za izdavanje vize od strane drugog DKP-a potrebna je prethodna suglasnost Ministarstva.

Članak 3.

Podnošenje zahtjeva za izdavanje Vize D

- (1) Prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje Vize D ovlašteni službenik DKP-a neposredno utvrđuje identitet stranca i obavlja razgovor sa njim.
- (2) Zahtjev za izdavanje Vize D podnosi se na propisanom obrascu koji podzakonskim aktom propisuje Ministarstvo sigurnosti i isti se mora točno i potpuno popuniti.
- (3) Zahtjev za izdavanje Vize D podnosi se najranije tri (3), a najkasnije jedan (1) mjesec prije datuma namjeravanog putovanja.
- (4) Ovlašteni službenik DKP je dužan odmah, a najkasnije u roku od 3 radna dana, zahtjev za izdavanje vize sa kompletnom dokumentacijom putem Ministarstva proslijediti Službi na davanje suglasnosti.

Članak 4.

Opći uvjeti za izdavanje Vize D

- (1) Podnositelj zahtjeva za izdavanje vize D dužan je dati osobne podatke te biometrijske podatke (fotografija, otisak prsta, potpis) koji se od njega traže, te druge potrebne informacije koje se odnose na svrhu ulaska u BiH.
- (2) Za izdavanje Vize D podnositelj zahtjeva dužan je priložiti:
  - a) važeću putnu ispravu;
  - b) pozivno pismo izdano na propisanom obrascu i ovjereno od Službe za poslove sa strancima (u daljnjem tekstu: Služba) po mjestu prebivališta odnosno sjedišta davatelja poziva;
  - c) jednu fotografiju u boji, veličine 35x45mm, koja vjerno prikazuje nositelja putne isprave
  - d) potvrda o svrsi boravka u BiH kojom se dokazuje da je potreban boravak u BiH dulji od 90 dana, u periodu od 6 mjeseci;
  - e) liječničko uvjerenje kojim dokazuje da ne boluje od zaraznih bolesti, ukoliko dolazi sa područja na kojem vlada epidemija zaraznih bolesti;
  - f) dokaz o uplati konzularne takse;
  - g) drugi dokumenti koji se odnose na osiguranje smještaja i sredstava za izdržavanje, uvjete putovanja i povratka u matičnu zemlju, a na temelju kojih se može razumno zaključiti o svrsi i uvjetima namjeravanog boravka u BiH.
- (3) Pored dokaza i priloga iz stavka 2. ovog članka, na zahtjev ovlaštenog službenika DKP, stranac je dužan sukladno članku 22. stavak 1. ovog Pravilnika dostaviti i druge dokaze.

Članak 5.

Maloljetne i druge poslovno nesposobne osobe

- (1) Za maloljetne, odnosno poslovno nesposobne osobe, zahtjev za izdavanje Vize D podnosi zakonski zastupnik ili staratelj.
- (2) Pored dokaza o ispunjenju općih uvjeta iz članka 4. ovog Pravilnika, zakonski zastupnik ili staratelj maloljetne i druge poslovno nesposobne osobe dužan je priložiti:
  - a) izvod iz matične knjige rođenih ili drugi odgovarajući dokument maloljetnog stranca ili druge poslovno nesposobne osobe, ako su roditelji zakonski zastupnici, ili
  - b) odluku nadležnog tijela o usvojenju odnosno starateljstvu.
- (3) Za stranca iz stavka 2. ovog članka, koji putuje bez pratnje zakonskog zastupnika, uz zahtjev za izdavanje Vize D obvezno je priložiti i ovjerenu suglasnost zakonskog zastupnika ili staratelja koja sadrži:
  - a) osobne podatke o zakonskom zastupniku odnosno staratelju;
  - b) razdoblje na koje se izdaje suglasnost;
  - c) potpis zakonskog zastupnika (roditelja) ili staratelja;
- (4) Suglasnost iz stavka 3. ovog članka mora biti sačinjena na jednom od jezika u službenoj uporabi u BiH, engleskom jeziku ili priložena na drugom stranom jeziku uz prijevod i ovjeru od ovlaštenog sudskog tumača.

(5) Ukoliko suglasnost iz prethodnog stavka nije osobno data pred ovlaštenim službenikom DKP-a, potpis zakonskog zastupnika ili staratelja mora biti ovjeren od strane nadležnog organa.

Članak 6.

Prijamni štembilj

- (1) Prilikom zaprimanja zahtjeva za izdavanje vize, na kopiju zahtjeva unosi se prijamni štembilj DKP-a.
- (2) Prijamni štembilj iz stavka 1. ovog članka je pravokutnog oblika, veličine 40 x 15mm i sadrži:
  - a) oznaku "BiH" i naziv grada u kojem se nalazi DKP;
  - b) rubriku "Datum".

Članak 7.

Rok važenja Vize D

- (1) Viza D omogućuje strancu ulazak i boravak u BiH do 180 dana tijekom jedne godine, počevši od dana prvog ulaska.
- (2) Viza D izdaje se za jedan ili više ulazaka u BiH.
- (3) Viza D izdaje se s rokom važenja do najviše 1 (jedne) godine.
- (4) Iznimno, Viza D može se izdati s rokom važenja duljim od 1 (jedne) godine ako je to u interesu BiH, o čemu odlučuje MVP BiH nakon što pribavi suglasnost Službe.

Članak 8.

Rok za davanje suglasnosti

- (1) Za izdavanje Vize D potrebna je prethodna suglasnost Službe.
- (2) Zahtjev za izdavanje Vize D sa svom potrebnom dokumentacijom koja opravdava osnov za njeno izdavanje DKP BiH dostavlja Službi putem MVP BiH.
- (3) Služba će odgovoriti na zahtjev iz prethodnog stavka što je prije moguće, a najkasnije u roku od 7 (sedam) dana od dana primitka zahtjeva. Služba o svojem odgovoru obavještava MVP BiH.

Članak 9.

Uskraćivanje odgovora Službe

- (1) Ako MVP BiH ne primi odgovor Službe na svoj zahtjev za davanje suglasnosti u roku od 7 (sedam) dana od dana primitka zahtjeva od strane Službe, smatrat će se da je suglasnost dana te da nema zapreka za izdavanje vize.
- (2) O uskraćivanju odgovora Službe, po proteku roka iz prethodnog stavka, MVP BiH će bez odlaganja obavijestiti DKP BiH.

Članak 10.

Svrha boravka

Svrha boravka po zahtjevu za Vizu D može se dokazivati sljedećom dokumentacijom:

- a) pozivnim pismom;
- b) zamolbom stranog diplomatsko-konzularnog predstavništva ili međunarodne organizacije akreditirane u BiH, upućenom putem Ministarstva;
- c) potvrdom o prijemu na obrazovanje ili obuku;
- d) radnom dozvolom;
- e) drugim dokumentom na temelju kojeg se dokazuje da je za svrhu boravka u BiH potreban boravak dulji od 90 dana, u periodu od 6 mjeseci.

Članak 11.

Smještaj

(1) Osiguran smještaj može se dokazivati sljedećom dokumentacijom:

- a) pozivnim pismom;
- b) posjedovanjem potvrde ili drugog dokaza o uplaćenom smještaju;
- c) dokazom o vlasništvu ili najmu nekretnine za stanovanje u BiH;
- d) drugim dokumentom na osnovu kog se može razumno zaključiti o osiguranom smještaju u BiH.

(2) Iznimno, u opravdanim slučajevima, stranac može biti oslobođen prilaganja dokumentacije o osiguranom smještaju, ako dokaže da ima dovoljno financijskih sredstava za troškove smještaja i izdržavanja tokom boravka u BiH.

Članak 12.

Sredstva za troškove izdržavanja

(1) Postojanje sredstava za izdržavanje stranca tijekom boravka u BiH kao i za povratak u državu iz koje stranac dolazi ili za putovanje u treće države, može se dokazivati sljedećom dokumentacijom:

- a) pozivnim pismom,
- b) posjedovanjem gotovine u domaćoj ili stranoj konvertibilnoj valuti,
- c) posjedovanje sredstava bezgotovinskog plaćanja (putnički čekovi, kreditne kartice i sl.), prihvaćenih od bankarskog sustava BiH, sredstva koja omogućuju podizanje novca u BiH ili jamstva banke iz BiH koja priznaje bezgotovinske vidove plaćanja koje stranac posjeduje,
- d) posjedovanjem dokaza o plaćenom smještaju ili o organiziranom putovanju,
- e) posjedovanjem drugih sredstava (nekretnine u BiH) na temelju kojih je moguće osigurati sredstva za uzdržavanje tijekom boravka u BiH, sredstava po osnovu direktnih stranih ulaganja, proizvodno-tehničke suradnje ili kooperacije i sl.

(2) Smatra se da stranac koji ima radnu dozvolu u BiH zadovoljava uvjete koji se odnose na posjedovanje sredstava za izdržavanje.

Članak 13.

Sredstvo putovanja i povratak

(1) Dokumentacija kojom se dokazuje sredstvo putovanja i povratak u matičnu zemlju može biti:

- a) povratna putna karta;
- b) prometna i vozačka dozvola ako se putuje vlastitim putničkim vozilom;
- c) punomoć za upravljanje vozilom i vozačka dozvola ako se putuje vozilom u vlasništvu druge osobe;

(2) Ovlašteni službenik DKP pored dokaza iz stavka 1. ovog članka može tražiti i potvrdu o zaposlenju, školovanju ili drugu potvrdu o socijalnom odnosno profesionalnom statusu stranog državljanina u zemlji boravka.

Članak 14.

Pozivno pismo

(1) Stranac koji svrhu boravka, osigurani smještaj ili posjedovanje sredstava za troškove izdržavanja u BiH dokazuje pozivnim pismom dužan je uz zahtjev za izdavanje vize priložiti originalno pismo izdato na propisanom obrascu.

(2) Iznimno, u opravdanim slučajevima, stranac može uz zahtjev za izdavanje vize priložiti fotokopiju pozivnog pisma, ukoliko je originalni primjerak deponovan u Ministarstvu, o čemu je DKP posredstvom Ministarstva službeno obaviješten.

Članak 15.

Vjerodostojnost isprava

Dokumentacija iz članka 4. i 5. ovog Pravilnika, izuzimajući putnu ispravu, u trenutku podnošenja zahtjeva ne može biti starija od 3 (tri) mjeseca.

Članak 16.

Prijevod

Ako ovlašteni službenik, zbog jezika ili pisma na kojem je isprava izdana, nije u mogućnosti nedvojbeno utvrditi sadržaj dokumentacije iz prethodnog članka ovog Pravilnika, može zatražiti prilaganje njezina ovjerenog prijevoda na jedan od jezika u službenoj uporabi u BiH ili engleski jezik, prema izboru stranca koji podnosi zahtjev.

Članak 17.

Provjera podataka navedenih u zahtjevu

(1) Odgovori na pitanja u obrascu zahtjeva za izdavanje vize moraju biti točni, potpuni i dosljedni.

(2) Trajanje boravka koji se traži mora odgovarati svrsi boravka te u cjelosti mora biti opravdan priloženom dokumentacijom.

Članak 18.

Putna isprava

(1) Ovlašteni službenik DKP-a, na način uređen pravilima Ministarstva i međunarodnom praksom, provjerava da li je strana putna isprava na koju se traži izdavanje vize uredna i važeća, da li je kompletna i vjerodostojna dokumentacija priložena uz zahtjev za izdavanje vize te da li postoje zakonske smetnje za izdavanje vize.

(2) Pod urednom stranom putnom ispravom, podrazumijeva se da ista nije oštećena, prepravljena, krivotvorena, lažna, da sadrži sve naznačene listove i da su podaci u njoj čitko napisani, da nema mrlja ili tragova brisanja podataka, da fotografija vjerno pokazuje njezina nositelja i da su eventualne ispravke izvršene od ovlaštenog tijela i ovjerene pečatom i potpisom.

(3) Pod važećom putnom ispravom, podrazumijeva se da je istu izdalo ovlašteno tijelo, da daje pravo povratka u zemlju koja je putnu ispravu izdala ili pravo ulaska u treću zemlju, te da je njen rok važenja dulji od važenja vize koju stranac traži - minimalno 3 (tri) mjeseca.

Članak 19.

Intervju

(1) Ovlašteni službenik DKP-a obavlja razgovor sa podnositeljem zahtjeva za izdavanje vize, kako bi se utvrdile sve činjenice relevantne za odlučivanje o zahtjevu.

(2) Podnositelj zahtjeva može se pozvati na dodatni razgovor kako bi potkrijepio, odnosno opravdao zahtjev dodatnim obavijestima, ako postoji sumnja u svrhu boravka ili njegovu namjeru povratka.

Članak 20.

Dodatna dokumentacija

Ovlašteni službenik, ako ocijeni potrebnim, može zatražiti i druge isprave kojima će stranac dodatno potkrijepiti svoj zahtjev, kao što su:

- a) isprava o vlasništvu nad nepokretnom imovinom u BiH;
- b) potvrda banke o prihodima na računu;
- c) drugi dokaz koji se traži u cilju dokazivanja osnove ulaska i boravka u BiH.

Članak 21.

Odlučivanje o zahtjevu

(1) Odluka o zahtjevu za izdavanje Vize D donosi se na osnovu prethodne suglasnosti Službe, raspoloživih činjenica i dokaza i njihove slobodne procjene, svih zajedno i svakog pojedinačno, kao i u njihovoj međusobnoj vezi.

(2) Ako postoji bilo kakva sumnja u vjerodostojnost priloženih isprava ili u istinitost njihova sadržaja, u pouzdanost izjava stranca danih tokom razgovora o svrsi njegovog boravka ili namjeri povratka, potrebno je izvršiti dodatne provjere i tek nakon toga donijeti konačnu odluku.

(3) Kada DKP primi pozitivnu suglasnost Službe, ovlašteni službenik odlučuje hoće li izdati Vizuz D na osnovu priložene dokumentacije i obavijesti kojima raspolaze u svakom konkretnom slučaju.

Članak 22.

Nepotpuni zahtjev

(1) U slučaju da se tijekom postupka ocijeni kako je zahtjev za izdavanje vize potrebno dopuniti dodatnim ispravama ili ako je potreban dodatni razgovor, podnositelj zahtjeva obavještava se na odgovarajući način i utvrđuje mu se rok do 15 dana u kojem je dužan upotpuniti zahtjev ili se javiti na razgovor.

(2) Ako podnositelj zahtjeva u zadanom roku ne dopuni zahtjev ili se ne odazove pozivu na razgovor, a zato ne pruži razumno opravdanje, smatra se da je odustao od zahtjeva, o čemu se stavlja zabilješka u spis predmeta i predmet zaključuje.

Članak 23.

Rok

(1) Rok za rješavanje po zahtjevu za izdavanje Vize D u pravilu ne može biti dulji od 30 dana.

(2) U rok iz stavka 1. ovog članka ne uračunava se vrijeme za dopunu zahtjeva iz članka 23. stavak 1. ovog Pravilnika.

Članak 24.

Odbijanje zahtjeva za vizu

Zahtjev za izdavanje vize će se odbiti ako:

- a) postoje razlozi iz članka 39. stavka 1. Zakona,
- b) postoji opravdana sumnja da bi stranac sa traženom vizom boravio u BiH u periodu koji je duži od zakonom dozvoljenog,
- c) Služba uskrati suglasnost za izdavanje vize,
- d) postoji opravdana sumnja da boravak stranca neće biti korišten u namjeravanu svrhu ili ako postoji opravdani razlog za neizdavanje vize zasnovan na Zakonu ili drugom važećem propisu.

Članak 25.

Obavijest o odbijanju vize

(1) Protiv odluke o zahtjevu za izdavanjem Vize D nije dopuštena žalba.

(2) O razlozima odbijanja Vize D stavlja se zabilješka u spis predmeta. O odluci se usmeno obavještava podnositelj zahtjeva.

Članak 26.

Unos podataka u obrazac Vize D i njeno važenje

(1) Na obrazac vize podatci se unose elektronski i sadrže:

- a) ime i prezime stranca;
- b) broj putne isprave;
- c) spol;
- d) datum rođenja;

- e) oznaku zemlje koja je izdala putnu ispravu;
- f) tip vize;
- g) broj ulazaka;
- h) razdoblje važenja vize;
- i) dužina boravka;
- j) broj osoba upisanih u putnu ispravu koji putuju zajedno sa njenim nositeljem.

(2) Ispod rubrike kojom je označeno važenje vize unosi se iznos naplaćene konzularne takse za vizu ili oznaka "GRATIS" ako je viza izdata bez naplate takse.

(3) Viza D obilježava se velikim slovom u skladu sa člankom 28. Zakona.

(4) Broj odobrenih dana za boravak u BiH, koji može biti jednak ili manji od razdoblja važenja vize za BiH unosi se pored datuma važenja vize.

(5) Ako je broj odobrenih dana manji od razdoblja važenja vize za BiH, stranac može ući u BiH bilo koji dan u razdoblju važenja vize, ali zemlju mora napustiti po proteku broja odobrenih dana.

(6) Ukoliko je od datuma ulaska stranca u zemlju do datuma isteka važenja vize ostao kraći vremenski period od broja odobrenih dana, stranac mora napustiti zemlju prije isteka vize.

(7) Viza važi za razdoblje od 00.00 sati datuma koji je upisan kao početak roka važnosti do 24.00 sati datuma koji je upisan kao završetak.

(8) Na dan isteka važenja vize nije moguće ući u BiH.

(9) Potpis službene osobe i pečat izdavaoca vize kod elektronskog unosa podataka, stavlja se sa desne strane, izvan mašinski čitljive zone, tako da obuhvata i dio stikera za vizu i dio stranice putne isprave, a da pri tome ne prekriva unesene podatke u zoni s rubrikama.

Članak 27.

Unos podataka u slučaju tehničkih poteškoća

(1) Iznimno od odredbi članka 26. ovog Pravilnika, ako to zahtijevaju humanitarni razlozi, nacionalni interes ili međunarodne obveze BiH, Viza D se u slučaju tehničkih poteškoća uzrokovanih višom silom može unijeti na obrascu vize ispunjenom rukom.

(2) Viza se može izdati na način iz stavka (1) ovog članka samo uz prethodnu suglasnost Ministarstva, koje će o tome prethodno obavijestiti Službu i Graničnu policiju BiH.

Članak 28.

Unos Vize D u putnu ispravu

(1) Viza D se unosi u putnu ispravu u obliku naljepnice, ovjerava se potpisom službene osobe i malim, okruglim pečatom tijela koje je izdalo vizu.

(2) Naljepnica vize se unosi u prvu slobodnu stranicu putne isprave predviđenu za unos vize, na kojoj ne smije biti žig ili neka druga oznaka tako da mašinski čitljiva zona na stikeru bude okrenuta prema vanjskoj ivici stranice putne isprave.

Članak 29.

Poništavanje popunjenog obrasca vize

- (1) Na naljepnici - obrascu vize ne smije se ništa mijenjati. Ako je do greške došlo prilikom popunjavanja obrazac se mora poništiti.
- (2) U slučaju da viza još nije unesena u putnu ispravu, poništava se otiskivanjem žiga "PONIŠTENNO", a preko optički promjenjivog elementa povlači se crta oštrim predmetom.
- (3) Ako je viza već unesena u putnu ispravu, poništava se na način opisan u stavku 2. ovog članka, a u putnu ispravu se unosi nova viza.
- (4) Žig iz stavka 2. ovog članka pravokutnog je oblika, veličine 70 x 30 mm, sadrži riječ "PONIŠTENNO", na bosanskom, hrvatskom, odnosno srpskom i engleskom ili francuskom jeziku.

Članak 30.

Predmeti zahtjeva za izdavanje vize

- (1) U diplomatsko-konzularnom predstavništvu čuvaju se upravni predmeti zahtjeva za izdavanje vize.
- (2) Predmet zahtjeva za izdavanje vize sadrži:
  - a) ispunjeni obrazac zahtjeva za izdavanje vize s fotografijom podnosioca zahtjeva i oznakom broja pod kojom je predmet zaveden u elektronsku evidenciju za obradu zahtjeva za izdavanje vize;
  - b) fotokopiju putne isprave stranca (stranica sa osobnim podacima, stranice sa svim unesenim vizama koje su u roku važnosti, odnosno dozvolom boravka, stranice s eventualno prethodno izdanim bosanskohercegovačkim vizama, stranice s posebnim oznakama - oznaka zabrane ulaska u treće zemlje i dr.);
  - c) priloženu dokumentaciju ili fotokopije priložene dokumentacije;
  - d) dokaz o uplaćenju konzularnoj taksi;
  - e) kopiju izdate vize;
  - f) ako je potrebno, druge akte vezane uz predmet.
- (3) O usmenim izjavama stranke i drugim bitnim radnjama u postupku koje nisu evidentirane odgovarajućom dokumentacijom, ovlašteni službenik stavlja zabilješku u spis predmeta.

Članak 31.

Zaključivanje predmeta

Predmet zahtjeva za izdavanje vize zaključuje se:

- a) kad je proveden postupak, viza je izdana i strancu je uručena putna isprava;
- b) kad je proveden postupak i viza je odbijena, a stranac obavješten o odluci odbijanja vize;
- c) ako se stranac u roku od 15 (petnaest) dana od dana primitka obavijesti nije odazvao pozivu na razgovor ili za dopunom zahtjeva, a za to nije pružio razumno opravdanje;

d) ako podnosilac odustane od zahtjeva;

e) ako je proveden postupak i viza se može izdati, a podnosilac zahtjeva, nakon što je obavješten o roku od 30 (trideset) dana u kojem je dužan preuzeti vizu, propusti to učiniti bez posebno opravdanog razloga.

Članak 32.

Centralna baza podataka o strancima

(1) Zbirka podataka o zahtjevima za izdavanje viza vodi se u informacionom sustavu - Centralnoj bazi podataka o strancima, na način utvrđen člankom 145. Zakona i drugim propisima kojima se uređuje oblast centralne evidencije i razmjene podataka.

(2) U DKP-u se vodi posebna evidencija podataka o izdatim i poništenim vizama.

Članak 33.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 08/-1-20535/08
11. prosinca 2008. godine
Sarajevo

Ministar
Sven Alkalaj, v. r.